



## משרד החקלאות ופיתוח הכפר

### השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן

תאריך: כ"ט ניסן, תש"פ  
23 אפריל, 2020

לכבוד  
ד"ר יוני ינון,  
משרד הבריאות.

שלום רב,

#### הנדון: Covid-19 ובעלי חיים.

1. בשל ההתפשטות הרחבה של Covid-19 ברחבי ישראל והעולם בקרב בני אדם, מצטברות בעולם עדויות כי קיימת אפשרות להדבקת בעלי חיים בנגיף מבני אדם נגועים. נמצאו מספר בעלי חיים חיוביים לנגיף שהיו במגע קרוב עימם עם אנשים חולים.
2. מספר קטן של חיות מחמד (שני כלבים וארבעה חתולים), שהיו בקרבה הדוקה עם בני אדם שחלו קודם לכן נדגמו ונמצאו חיוביים לנגיף. בעלי החיים היו בריאים או שהראו סימני מחלת נשימה קלים.
3. לאחרונה, בגן חיות בניו יורק, אובחנו 5 טיגריסים ו-3 אריות בנושאים את הנגיף. אחד האריות בריא לחלוטין והשאר הראו סימני מחלת נשימה קלים. כל בעלי החיים טופלו על ידי אדם שחלה בקורונה, קודם להופעת סימני המחלה. ככל הנראה נדבקו בעלי החיים מהמטפל החולה.
4. בעת הזאת, נערכים מחקרים בעולם שמטרתם העמקת ההבנה של הרגישות השונה של מיני בעלי חיים שונים להדבקה בנגיף, האם הנגיף עובר בין בעלי החיים והאם בעלי החיים יכולים להפיץ את הנגיף. בעבודה אחת הודגמה הדבקה והעברה של הנגיף בחתולים שהוחזקו בקרבה לחתולים שהודבקו במכוון. באותו אופן הודגמה העברה בחמוסים.
5. עמדת הגופים הבינלאומיים, נכון להיום, היא כי גם בעקבות מקרים אלה, אין הוכחה כי לחיות מחמד תפקיד בהפצת המחלה לבני אדם, על-כן אין הצדקה בנקיטת אמצעים כנגד חיות מחמד, דבר היכול לפגוע ברווחתם. העברת הנגיף בין אנשים היא מבן אדם לבן אדם.
6. על כן, אין כעת הצדקה להגבלת תנועת חיות מחמד או משק או צעדים אחרים כנגד בעלי חיים.



## משרד החקלאות ופיתוח הכפר

### השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן

7. בהתאם לעמדות הגופים הבינלאומיים, בעלי חיים ובני אדם יכולים לחלות במצבים מסוימים באותן מחלות (מחלות זואונוטיות), וחלק מבעלי החיים יכול גם להדבק בנגיף Covid-19 מבני אדם חולים. מומלץ שבני אדם הנגועים בנגיף זה, ימנעו ממגע עם חיות מחמד או בעלי חיים אחרים, עד החלמתם והוכחת חופשיותם מהנגיף. אם יש חיות מחמד בבית, מומלץ למנוע ממנה מגע עם אנשים זרים.

8. ככלל, כאשר מטפלים בבעלי חיים, יש לנקוט בפעולות היגיינה בסיסיות, כגון שטיפת ידיים לפני ואחרי מגע עם בעלי חיים, עם מזונם ועם ציודם, ולהימנע מלנשק את בעלי החיים או לחלוק מזון מאותם כלים. על אנשים חולים ב-Covid-19 להימנע ממגע קרוב עם חיות המחמד, ועדיף כי בן בית אחר יטפל בבעל החיים. בליית ברירה יש לנקוט באמצעי היגיינה נאותים וללבוש מסכה בעת הטיפול בחיות המחמד.

בכבוד רב,

ד"ר תמיר גשן  
מנהל השירותים הווטרינריים (בפועל)

מקורות:

1. OIE - <https://www.oie.int/en/scientific-expertise/specific-information-and-recommendations/questions-and-answers-on-2019novel-coronavirus/>
2. CDC- <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/daily-life-coping/animals.html>
3. WHO - <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-coronaviruses>

העתקים:

שר החקלאות.  
מנכ"ל משרד החקלאות.  
סמנכ"ל בכיר למנהל ומשא"נ.  
מנהל שירותים וטרינריים בשדה (בפועל)  
מנהל המכון הווטרינרי.  
מנהלי לשכות וטרינריות.  
אפידמיולוג המכון הווטרינרי.  
מנהלת האגף לאפידמיולוגיה, משרד הבריאות.  
מזכיר ארגון הרופאים ברשויות המקומיות.